

Stichting Dutch Development Centre for Natural Arts

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 930.708

Over de instelling

Stichting Dutch Development Centre for Natural Arts (hierna: D:DNA), ontwikkelinstellingen, Donderen

D:DNA is een instelling op het snijvlak van natuur en kunst. Ze is een broedplaats waar startende kunstenaars de kans krijgen zich op dit vlak te ontwikkelen en inspirerende voorlopers te worden. Het is haar missie zich in te zetten voor een duurzame toekomst. Ervaren kunstenaars (begeleiders) en experts van buiten (afleiders) vormen samen met locaties midden in de natuur gedrieën het uitgangspunt om (jonge) makers te ontvangen, te inspireren en te begeleiden. D:DNA werkt onder meer volgens de RADIUS-aanpak. Daarbij onderzoeken kunstenaars in samenspraak met bewoners en andere betrokkenen allerlei aspecten van een bepaald gebied en ontwikkelen gezamenlijk artistieke interventies op locatie. Multidisciplinariteit is hierbij het uitgangspunt. Ieder seizoen start met een groep makers; in vier jaar zijn dit maximaal 160 kunstenaars.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.47 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Dutch Development Centre for Natural Arts geen subsidie toe te kennen.

Vanwege onvoldoende kwaliteit op (een of meer van) de eerste drie beoordelingscriteria zijn de laatste twee criteria conform het beoordelingskader van de raad niet beoordeeld.

Beoordeling

D:DNA is een plek waar kunstenaars op eigen gelegenheid in alle rust in de natuur kunnen experimenteren. Echter, in de ogen van de raad is er in mindere mate sprake van talent- dan wel genreontwikkeling. D:DNA maakt niet inzichtelijk hoe processen, begeleiding en ontwikkeltrajecten van talenten eruit zien. Daarbij maakt ze niet duidelijk hoe de programmalijnen zich verhouden tot de ontwikkeling van de carrière van de makers, tot publieksopbouw en tot de zakelijke ontwikkeling. Hoewel de instelling zich bezighoudt met een maatschappelijk relevant onderwerp (een duurzame toekomst) maakt ze in haar

plannen niet concreet wat de maatschappelijke betekenis is van haar projecten en wat de rol van makers hierbij is. D:DNA is moeilijk toegankelijk voor publiek. Plannen om een breder publiek aan te spreken ontbreken. De Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code zijn op verschillende vlakken onvoldoende toegepast.

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Voor de subsidieperiode 2021 - 2024 opteerde D:DNA als pas opgerichte instelling voor een plek in de Culturele basisinfrastructuur (BIS). De aanvraag werd niet gehonoreerd. Destijds vond de raad de beoogde inspanningen ten aanzien van talent- en genreontwikkeling in de aanvraag onvoldoende onderbouwd en hij plaatste vraagtekens bij de inhoudelijke aanpak en de bedrijfsvoering. De instelling is zonder reguliere subsidie gestart. Kunstenaars zijn aan de slag gegaan op het terrein waarop D:DNA is gevestigd en er werden enkele internationale samenwerkingen opgezet. De instelling zegt de afgelopen jaren ondersteuning te hebben geboden aan een dertigtal kunstenaars/kunstenaarsinitiatieven.

De raad is van mening dat talent- en/of genreontwikkeling in het activiteitenplan voor de subsidieperiode 2025 - 2028 niet goed uit de verf komen. D:DNA biedt kunstenaars 365 dagen per jaar een prachtige plek midden in de Drentse bossen om zich te ontwikkelen op het snijvlak van natuur en kunst. Daarvoor hanteert ze de RADIUS-methode die eerder is ontwikkeld door Sjoerd Wagenaar. Dit is een methode waarbij kunstenaars systematisch een omgeving ontginnen en daarbij lokale bewoners, de natuur en andere elementen die zich aandienen betrekken. Materialen worden verzameld en opgeslagen in de bibliotheek en werkplaatsen van D:DNA en zijn beschikbaar voor kunstenaars die ze nodig hebben. De raad is positief over deze beproefde methode en de missie om middels natuur en kunst te werken aan een duurzame toekomst. Hij is echter van mening dat de instelling in het activiteitenplan onvoldoende inzichtelijk maakt hoe de processen, begeleiding en ontwikkeltrajecten van talenten eruitzien.

Om haar doelen te verwezenlijken heeft de instelling drie programmaliĳnen ontwikkeld. ‘Soep Koken’ is de eerste programmaliĳn, waarbij iedere werkdag soep wordt gekookt voor de aanwezigen op het terrein in Donderboerkamp. Verschillende mensen worden samengebracht om middels gesprekken inspiratie op te doen voor projecten. In deze liĳn maakt de instelling gebruik van de RADIUS-methode en de aanpak met afleiders (experts uit andere domeinen die worden betrokken bij het ontwikkelproces).

In de tweede programmaliĳn, ‘Doelloos Dwalen’, staan twee in bruikleen gegeven percelen van Staatsbosbeheer centraal. D:DNA wil in de komende vier jaar met ontwerp onderzoek antwoord krijgen op de vraag wat er gebeurt als het gebied, op enkele artistieke interventies na, volledig wordt teruggegeven aan de

natuur. De artistieke opbrengsten zijn een film en andere kunstuitingen die verwerkt worden in installaties op het terrein die te bezoeken zijn. Ook denkt de instelling input te genereren voor debat en discussie, onder andere in samenwerking met debatcentrum Pakhuis de Zwijger.

‘Wanderland’ is de naam van de derde programmalijn. Midden in een sereen natuurlijk landschap kan een installatie opduiken waarbij de bezoeker een actieve deelnemer wordt aan het proces van observatie en analyse. D:DNA heeft de afgelopen jaren ervaring opgedaan met de installatie ‘Blokken’ van het kuntenaarscollectief Chonk. Deze lijn is een voortzetting daarvan.

Ieder seizoen start D:DNA met een nieuwe groep kunstenaars. In totaal verwacht ze in vier jaar tijd 160 kunstenaars, zestien begeleiders en veertig afleiders te hebben betrokken bij haar projecten. Begeleiders zijn betrokken bij ‘het vinden’ van deelnemers, maar hoe scouting van de hele groep deelnemers plaatsvindt, wordt niet helder gemaakt in het plan. Ook mist de raad een beschrijving van hoe de ontwikkel- en vervolgtrajecten eruitzien.

De raad vindt het snijvlak van natuur en kunst waarop D:DNA opereert interessant en van belang voor het huidige tijdsgewricht waarin mens en natuur een nieuw evenwicht moeten vinden. Hij kan deels meegaan in het gedachtengoed van D:DNA om geen gebruik te maken van vooraf vastgelegde ontwikkellijnen, maar hij krijgt geen enkel inzicht in hoe ontwikkeltrajecten eruitzien. Daarbij maakt de instelling niet duidelijk hoe de programmalijnen zich verhouden tot de ontwikkeling van de carrière van de makers, tot publieksopbouw en tot de zakelijke ontwikkeling.

Maatschappelijke betekenis

Vanuit haar geëngageerde missie om zich in te zetten voor een duurzame toekomst, heeft D:DNA zich in de subsidieperiode 2021 - 2024 hard gemaakt om haar organisatie van de grond te krijgen. Ze sloeg de handen ineen met Staatsbosbeheer waar het ging om natuurbeheer en werkte samen met een zorgboerderij in de buurt. Opvallend was het project met basisscholen waarin (naar aanleiding van een onderzoek van het Wereld Natuurfonds) de verbinding tussen lokale bevolking en biodiversiteit centraal stond.

Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 blijft de doelstelling om bij te dragen aan een duurzame toekomst onverkort van kracht. Met haar artistieke en inhoudelijke activiteiten wil D:DNA bijdragen aan ‘het bevorderen van duurzaamheid, het verbreden van perspectieven op natuurlijk leven, het innoveren van kunstpraktijken, het betrekken van gemeenschappen en het verankeren van kunst in de regionale context’. Zo wil ze de RADIUS-methode en artistieke interventies inzetten om een rol te spelen bij het adresseren van maatschappelijke vraagstukken. Ook wil ze bewoners en bestuurders betrekken bij activiteiten en

wil ze resultaten beschikbaar stellen aan de gemeenschap. Echter, in het activiteitenplan worden de plannen minimaal onderbouwd en wordt niet duidelijk welke rol makers in de talentontwikkelingstrajecten hierbij spelen. Bovendien geeft de instelling amper een beeld van wat de uiteindelijke uitkomst zou moeten zijn.

In de aanvraag zijn samenwerkingen met andere partijen alleen beschreven in de vorm van namenlijsten; deze zijn minimaal en hooguit in algemene zin uitgewerkt, waardoor het beoogde effect niet realistisch is in te schatten. Samenwerking met het onderwijs komt in de plannen niet aan de orde.

De instelling is in de aanvraag beperkt ingegaan op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code, zoals solidariteit, duurzaamheid en vertrouwen. De onderbouwing van de inzet op de meeste punten van de code is onvoldoende. De instelling gaat in de aanvraag niet in op sociale veiligheid. De raad vindt het van groot belang dat een instelling de sociale veiligheid binnen haar organisatie borgt. De instelling beschrijft welke afspraken zijn gemaakt over eerlijke beloning. Voor het bepalen van het salaris van het vaste personeel (5,4 fte) en de honoraria van zzp'ers en makers baseert ze zich op de cao Toneel en Dans.

D:DNA beschrijft beperkt hoe ze haar diversiteitsbeleid vormgeeft. Om verschillen te overbruggen richt ze zich voornamelijk op sociaal(-economische) verschillen. Daarnaast vermeldt ze dat ze haar kantoren rolstoeltoegankelijk heeft gemaakt.

Toegankelijkheid

D:DNA is gevestigd op een afgelegen plek in de bossen bij Donderen in de provincie Drenthe. De instelling is moeilijk bereikbaar met het openbaar vervoer. Met de naastgelegen zorgboerderij werkte de instelling in de subsidieperiode 2021 - 2024 aan haar bereikbaarheid voor minder-validen, zo werden onder meer de kantoren rolstoeltoegankelijk gemaakt.

In haar aanvraag voor de subsidieperiode 2025 - 2028 besteedt D:DNA nauwelijks aandacht aan de manier waarop zij publiek wil bereiken. Wel is er op verschillende punten in het plan sprake van publiek dat als deelnemer participeert in de verschillende projecten ('publiek als deelnemer, niet als toeschouwer'). Ook wordt beschreven dat D:DNA het gebruik van de mobiele telefoon door publiek tijdens het bezoek aan Donderboerkamp wil ontmoedigen om hen op die manier zo optimaal mogelijk kunstobjecten en manifestaties te laten beleven. Elders in het plan wordt gezinspeeld op publiek dat toevallig voorbijfietst of wandelt en een kijkje komt nemen bij de instelling. Maar hoe de instelling deze bezoekers en toekomstige bezoekers wil bereiken en hen wil verleiden om een bezoek te brengen aan de unieke locatie, wordt niet duidelijk.

Met betrekking tot het bereiken van een divers en inclusief publiek wil de instelling in de periode 2025 - 2028 inzetten op de overbrugging van sociaal(-economische) verschillen. Ze acht deze verschillen pregnanter dan culturele verschillen in de omgeving van de instelling. De raad is positief over dit voornemen maar vindt de houding ten aanzien van culturele diversiteit een aandachtspunt. Ook in Drenthe is er een grote gemeenschap van mensen met een niet-westerse achtergrond. In het plan ontbreekt een visie op het bereiken van een breder publiek.

Bedrijfsmatige gezondheid

Niet beoordeeld gezien de onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie beoordelingscriteria.

Geografische spreiding

Niet beoordeeld gezien de onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie beoordelingscriteria.